

Eesti Muuseumide Liit
info@muuseumideliit.ee

Teie 13.02.2026

Meie 17.03.2026

nr 1-7/194-2

Vastus kultuurihariduse korralduse ja selle edasise arenguga seotud pöördumisele

Täname pöördumise ning kultuurihariduse tervikliku arengu olulisuse rõhutamise eest. Jagame teie seisukohta, et noorte ligipääs kvaliteetsetele kultuurikogemustele on nii kultuuri- kui ka hariduspoliitiliselt kriitilise tähtsusega ning et valdkonna areng peab tuginema kogu muuseumivõrgustikule, sh nendele asutustele, kes ei tegutses Kultuuriministeeriumi valitsemisalas.

Mõistame hästi, et õppekäikude kulude kiire kasv ning lapsevanemate rahastuse kaasamise küsimused on tekitanud reaalseid takistusi kooli õppekäikude korraldamisel. Oleme teiega ühel meelel, et kultuuriranitsa eelarve vajab täiendavat ressursi.

Samuti tõstate õigesti esile kultuurihariduse kui kahe ministeeriumi ühist vastutusalala. Toetame ettepanekut, et kultuuriranitsa rahastuse kasv võiks olla Kultuuriministeeriumi ja Haridus- ja Teadusministeeriumi ühine prioriteet riigieelarve aruteludes. Kahe ministeeriumi vahel on tänaseks kujunenud hea koostöö nii kultuurihariduse eelarvelistes kui ka sisulistes küsimustes.

Kultuuriranits on kujunenud keskseks toetusmeetmeks, mille eesmärk on tagada igale Eesti 1.–9. klassi õpilasele vähemalt üks õppekavaga seotud kultuuriasutuse külastus aastas. Iga-aastane vaheanalüüs näitab selgelt, et tänase toetuse summa ees ei ole regionaalselt keerulisemas asukohas koolidel võimalik toetuse eesmärki täita. Sellest lähtuvalt plaanib kultuuriminister teha ettepaneku tõsta 2027. aastast kultuuriranitsa pearaha õpilase kohta keskmiselt 30 euroni. Toetuse arvestuse aluseks on teatri kui eelarveliselt kõige kulukama valdkonna pilet (keskmiselt 18 eurot õpilase kohta) ning minimaalne kate transpordikuludeks. Kultuuriranitsa õppekäigu sihtkoha määrab õpetaja vastavalt klassi vajadustele ning sellest lähtuvalt võib õpetaja soovi korral valida ka mitu muuseumikülastust. Kultuuriministeerium on juba alustanud tegevusi eelarve suurendamise võimaluste loomiseks, kuid täpsed lahendused ja võimalused selguvad riigieelarve läbirääkimiste käigus.

Keerulise olukorra kiiremaks lahendamiseks juba käesoleval aastal on kultuuriminister 2026. aastaks eraldanud 0,5 miljonit eurot erakorralist toetust. Selle eesmärk on leevendada tänast kitsikust ja toetada kooligruppide kultuurikülastusi jooksva kalendriaasta sees, pakkudes kultuuriranitsa olemasolevale toetusele lisaks ka tasuta pileteid õppekavaga seotud kultuurihariduslikele programmidele. Toetus on suunatud Kultuuriministeeriumi valitsemisala asutustele ning selle eesmärk on muu hulgas parandada regionaalset kättesaadavust. Tegemist on ühekordse meetmega, mitte püsirahastusega, mille mõju seiratakse, et hinnata sarnaste laiemate lahenduste rakendamise võimalusi tulevikus.

Paralleelselt otsime aktiivselt võimalusi sarnaste tegevuste ja toetustega jätkamiseks ka välisvahendite toel, et suurendada kultuuri ja hariduse süsteemset koostööd ning toetada nii õpilasi kui ka kultuuriasutusi.

Jagame teie seisukohta, et poliitikakujundamine peab põhinema kogu valdkonda hõlmaval sisendil, sh nende muuseumide kogemusel, kes ei kvalifitseeru erakorralise toetuse taotlejateks. Kultuuriprogramm 2026–2029 käsitleb samuti kultuurihariduse arendamist kui Kultuuriministeeriumi ja partnerasutuste ühist strateegilist vastutusalala.

Tiheda koostööpartnerina kultuuri haridustöö kujundamisel on olnud kaasatud Eesti Muuseumiühing, kuid heal meelel kaasame edaspidi suuremas mahus ka Eesti Muuseumide Liitu. Hinnangud, mida valdkond saab anda erinevate toetusmeetmete mõjust ja kitsaskohtadest, on väga olulised muu hulgas tuleviku rahastusmodelite kujundamisel.

Täname teid valmisoleku eest valdkondlikku ekspertiisiga panustada. Jätkame kindlasti seda arutelu edasiste kohtumiste käigus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Merilin Piipuu

kantsler

Annikki Aruväli, 5199 6885

Annikki.Aruvali@kul.ee